

Styrelsens utlåtande F

Utbildning är en av socialdemokratins viktigaste frågor. Med utbildning som verktyg kan vi minska klyftorna och bryta segregationen. Därför är det viktigt att vi har en utbildningspolitik som ger förutsättningar för alla elever att göra sin resa och utvecklas efter sina förutsättningar. Vi behöver ett system som har eleven i fokus. Motion F6 lyfter ett viktigt problem där alla inte ges möjlighet utifrån olika funktionsvariationer att ta del av sin utbildning på bästa sätt. Styrelsen delar uppfattningen men menar att det är viktigt att alla skolor skapar förutsättning för alla elever att få en bra utbildning och extra stöd vid behov. Funktionsvariationer ska inte vara avgörande för vilken skola eleven ska ges möjlighet att gå på.

Att ta bort avgiften från högskoleprovet är i grunden en bra tanke eftersom pengar inte ska vara en avgörande faktor för människors möjlighet till eftergymnasial utbildning, precis som motion F1 beskriver. Men det finns problem med att ge högskoleprovet än mer vikt i förhållande till betygen. Under 2017 presenterade tillträdesutredningen sin slutrapport där det framgår att en stor andel av eleverna siktar på att få bra resultat på högskoleprovet och lägger mindre tid på gymnasiebetygen. Den utvecklingen är skadlig och gynnar en mindre grupp i samhället. Vi kan också se att fusk bland de som gör proven ökar, vilket undergräver legitimiteten av provet. Istället för att ”utveckla” högskoleprovet genom avgiftssänkning bör vi hitta en ersättning av provet med exempelvis ett nationellt behörighetsprov. Det skulle också underlätta för personer som studerat yrkesutbildning som inte var högskoleförberedande eller personer som har grundutbildning i andra länder att komma in på högskola.

Friskolereformen sjösattes av M-ledda regeringen 1992. Den omfattade ett införande av skolpeng, fri etableringsrätt för friskolor och fritt skolval, i kombination möjliggörande för vinstintresse i skolan. Skolan har blivit en marknad och det nya systemet har en negativ effekt på likvärdighet. Vi behöver reformera skolan. Det vore emellertid olyckligt att börja reformera skolan genom att avlägsna skolvalet, som föreslås i motion F2. Vi behöver först se över skoletablering, stoppa vinstjakten i skolan och sedan se över skolpengsmodellen. Skolvalet ger elever möjlighet att välja inriktning och pedagogisk profil vid olika skolor, vilket är populärt bland elever i Stockholm.

Studiebidraget är en klassisk socialdemokratisk reform. Idag finns inget ansvar för svenska staten att förse andra länders medborgare som studerar i Sverige med studiebidrag, vilket föreslås i motion F3. Det är rimligt att en stat förser sina medborgare med grundtrygghet i form av rätt till studier och ekonomiska förutsättningar att kunna genomföra dessa. Men det är finansiellt omöjligt i längden för Sverige att betala olika former av stöd och bidrag till andra länders medborgare (bortsett från personer med skyddsbehov/uppehållstillstånd osv).

Politiken har en viktig roll för att främja kulturen så att fler ges möjlighet att ta del av kultur. Vi delar uppfattningen i motion F4 om att kulturskolan är en viktig aktör för att tillgängliggöra kultur till alla. Därför sänkte vi Socialdemokrater avgiften under våra år vid makten, men så fort den nya blågröna fick majoriteten i stadshuset höjde de den. Styrelsen anser att det bästa vore en kulturskola med en låg avgift och ett brett utbud med hög kvalitet. Detta ökar incitamenten för närvaro vid kurserna.

Sammanfattning

Bifall: F5

Avslag: F1, F2, F3, F4 och F6

Styrelsens utlåtande G

Stockholm ska vara en jämställd stad där makt, möjligheter och resurser fördelas jämlikt. En stad som får alla att växa. Där alla känner framtidstro och har möjligheter att förverkliga sina liv.

Ett tryggt och bra boende ska vara en självklarhet. Dagens bostadsbrist är en hot mot Stockholms tillväxt. För att Stockholm ska fortsätta utvecklas måste bostadsbyggandet hålla höga nivåer.

Alla har rätt att känna sig säkra och trygga i sin egen stad. Att förbättra stadens offentliga miljöer utifrån ett trygghets- och tillgänglighetsperspektiv ska vara prioriterat. En god belysning är en effektiv åtgärd för att skapa en inbjudande stad som är till för alla stockholmare.

Samhället har ett ansvar att stötta brottsoffer och särskilt kvinnor och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående. Stöd och skydd ska ges till personer som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Under förra mandatperioden stärkte den S-ledda kommunledningen resurserna till kvinno- och tjejjourer, utökade antal skyddade boenden och etablerade fyra relationsvåldsentra. Vi ökade kraftigt byggandet av hyresrätter och sänkte inkomstkraven för lägenheter hos de allmännyttiga bostadsbolagen. Antalet genomgångsbostäder utökades. Det är viktiga insatser som syftar till att underlätta för våldsutsatta kvinnor att lämna relationer där våld förekommer. Det är dock viktigt att konstatera att det är socialtjänsten som genom individuella bedömningar avgör behovet av insatser. Att fastslå att hyresgarantier ska ges till vissa grupper riskerar att urholka principerna om rättssäkra och likvärdiga insatser.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna vara fullt delaktiga i alla delar av det politiska, sociala, ekonomiska och kulturella livet. Alla som har behov av stöd och service ska ha rätt till det. Staden har god tidsmarginal i boendeplaneringen för när barn och unga ska flytta till vuxenboende. I Stockholm finns en variation av boenden med stöd och service som ska tillgodose de behov som finns. I enstaka fall finns de särskilda boenden som kan ge bäst stöd och service till individen i en annan kommun. Det är effektivt och rimligt att samordning sker mellan närliggande kommuner. Det viktigaste är att den enskilde individen får den stöd och service som den har behov av.

Stockholm ska vara en hållbar stad i flera avseenden; klimatmässigt, ekonomiskt, demokratiskt och socialt. Allmännyttan utgör ett viktigt verktyg i arbetet för en social bostadspolitik. Med allmännyttan kan kommuner säkerställa att bostadsförsörjningsansvaret fullföljs, hyresrätter byggs och att grund läggs för en social sammanhållning.

Socialdemokraterna har fundamentalt olika syn på allmännyttan och dess roll jämfört med ett moderatlett styre i Stockholm. **Moderaternas ombildningar och utförsäljningar av hyresrätter har bidragit till ökade bostadspriser i Stockholm och stängt ute resurssvaga personer från bostadsmarknaden.** Historiskt har de borgerliga även gjort stora uttag direkt ur de allmännyttiga bostadsbolagen för att finansiera kommunens driftsbudget. När vi tog över styret i Stockholm 2014 stoppade vi omedelbart alla ombildningar samtidigt som vi ökade byggandet av hyresrätter. Under förra mandatperioden gjordes ingen utdelning från de allmännyttiga bostadsbolagen direkt till staden. Dock måste varje kommun själv kunna styra över sina bolag och det gäller även de allmännyttiga bostadsbolagen. Därför ska utdelningar från bostadsbolagen kunna göras men styrelsen menar att utdelningarna ska vara välmotiverade. Eventuell utdelning bör användas till bostadsförsörjningsåtgärder för att främja integration och social sammanhållning såsom lagstiftningen tillåter. Det centrala är att kommunerna tar sitt bostadsförsörjningsansvar.

En naturlig utveckling i att skapa ett Stockholm för alla är att ge möjlighet till större inflytande över den lokala miljön. I grunden bör lokala centrum med sin viktiga funktion för sammanhållning och gemenskap också ha en stark folklig närvaro där möjligheten till utveckling i

dialog alltid bör eftersträvas. Genom stadens planmonopol och som en stark aktör i alla typer av byggnation och utveckling finns det idag goda möjligheter att vara en aktiv part gentemot näringsidkare och företag som äger delar av centrum. Vägen framåt kring eventuella framtida förändringar av ägande koncentreras till de nämnder eller bolag som redan idag hanterar dessa, då erfarenhet och storskalighet skapar mer effektiv förvaltning för stadens medborgare.

En socialt hållbar stad innebär också jämlika möjligheter till en meningsfull fritid. Våra park- och grönområden ska utvecklas, liksom stadens idrottsytor och simhallar. Stockholms idrotts- och föreningsliv bidrar varje dag till att göra Stockholm till en stad som håller ihop. Ett stort reinvesteringsbehov föreligger för många av stadens idrotts- och simhallar och staden står inför reella utmaningar i underhållet under många år framöver. Därtill kräver en växande stad också fler ytor och lokaler för idrott och föreningsliv för att möta en ökande befolkning. Tuffa prioriteringar kommer att behöva göras. I nuläget är varken slopade avgifter eller nybyggnation av bad i innerstaden prioriterade åtgärder. Föreningsverksamheten måste värnas likväl som nödvändiga drift- och säkerhetsåtgärder.

Stockholm ska vara en stad där äldre perspektivet beaktas i alla delar och i all samhällsplanering. År 2016 initierades under det socialdemokratiska styret en samordning av äldreboendeplaneringen. För de äldre ska det finnas en anpassad lägenhet den dagen det behövs. Det ska byggas lägenheter som pensionärer har råd med. När vi bygger staden planerar vi för livets alla skeenden från början, vilket gör att vi kan ta ett helhetsgrepp för att lösa behovet av bostäder anpassade för äldre. Möjligheten att bo kvar i sitt ordinarie boende så länge det är möjligt ska finnas och tillgänglighetsarbetet behöver prioriteras. Stockholm ska vara en trygg stad att bli gammal i och du som äldre ska ha tillgång till ett boende efter dina behov.

Sammanfattning

Besvarad: [G1](#), [G3.1-3](#), [G3.5](#), [G6](#), [G7.1](#), [G8.1](#)

Avslag: [G2](#), [G3.4](#), [G4](#), [G5](#), [G7.2](#), [G8.2](#), [G9](#)

Styrelsens utlåtande H

Sjukvården var en av väljarnas viktigaste frågor i valet 2018 och stora förhoppningar fanns på maktskifte i Stockholms läns landsting. Även om Socialdemokraterna för första gången på väldigt länge blev det största partiet var det inte tillräckligt och generellt sett gjorde partiet dåliga landstingsval över större delen av landet. Detta anser styrelsen visar på vikten av att utveckla den socialdemokratiska sjukvårdspolitikerna.

Personalförsörjningsutmaningar och växande hälsoklyftor måste mötas av en kraftfull politisk vilja om att satsa på sjukvårdens ryggrad - personalen - och säkra en god vård efter behov. Idag utmanas den behovsstyrda vården av efterfrågestyrda vårdmarknader. Fri etableringsrätt för privata vårdbolag spär på hälsoklyftorna eftersom det leder till att vårdgivarna etablerar sig där de rika och friska medborgarna bor. Den ohejdade expansionen av privata vårdkliniker och vårdappar har också medfört att de offentliga sjukhusens resurser dräneras.

Sammantaget ser vi en strukturell problematik där sjukvården för de med störst behov trängs undan till förmån för mer resursstarka patienter med lättare åkommor.

I ljuset av valresultatet och det läge sjukvården i stort befinner sig i, föreslår styrelsen bifall till motion H3 om en strategi för hälso- och sjukvården och besvarar motion H15 med motiveringen att mycket av det arbetet redan görs, genom de samverkansorgan som landstinget och kommuner ingår i samt den redan genomförda nationella jämlikhetskommissionen - nu är det implementeringen som saknas. Styrelsen delar även uppfattningen att tandvården är eftersatt och att den måste ses som en självklar del av den universella hälso- och sjukvården och yrkar därför bifall till motionerna H1, H11 och H14.

Psykisk ohälsa växer fram som en av vår tids stora folksjukdomar. Psykiatri i landet och i regionen behöver utvecklas och stärkas. Styrelsen yrkar därför bifall till motionerna H3 och H8. Autism är en av de vanligare neuropsykiatriska diagnoserna och det är viktigt att kompetensen på området tas tillvara. Styrelsen vill därför bifalla motion H16 om autismcentrum. Inlagda patienter ska alltid vara fredade från hot och våld. Kvinnor med missbruk eller psykisk ohälsa är en särskilt utsatt grupp, varför styrelsen yrkar bifall till motion H6.

Svensk sjukvård är i behov av fler organdonatorer och blodgivare så att fler liv kan räddas. Motion H13 upptar en intressant idé om hur detta skulle kunna ske och även om den exakta metodiken behöver utredas så anser styrelsen att grundidén kan bifallas. Styrelsen yrkar även bifall till H5:2 men avslår H5:1 om individuell prövning av blodgivare efter passerad åldersgräns då detta riskerar att leda till merkostnader i relation till nyttan.

Jämlik vård innehar olika aspekter, en är det som motion H7 tar upp. Styrelsen anser att det är av stor vikt att de med könsdysfori bemöts på ett respektfullt och tillitsskapande sätt och för detta krävs bättre kunskap inom vården. Likaså behöver den könsbekräftande vården och behandlingen bli bättre. Därför yrkar styrelsen bifall till motionen.

Äldres hälsa behöver lyftas och sjukvården måste rustas efter äldres heterogena behov. Styrelsen yrkar bifall till motion H10 om fler äldremottagningar och besvarar motion H9 om demenssjuksköterskor. Det ska finnas sjuksköterskor med demenskompetens, men likt många specialiseringar inom sjuksköterskeyrket råder det brist. Styrelsen delar dock motionärens syn om att det behövs fler demenssjuksköterskor, inte bara på kommunal nivå utan även på våra vårdcentraler. I enlighet med motion H2 behöver detta tas om hand i en övergripande strategi för kompetensförsörjning inom sjukvården.

Prostatacancer är den vanligaste cancersjukdomen och drabbar särskilt äldre män. Men till skillnad från bröstcancer finns det inte tillräcklig evidens för nyttoeffekten av obligatoriska så kallade PSA-tester och Socialstyrelsen avråder från ett sådant införande. Styrelsen yrkar därför avslag till motion H12.

Styrelsen delar analysen om att lyfta fram den socialmedicinska kompetensen som lyfts fram i motion H4. Det är just av den anledningen som Socialdemokraterna i landstinget sett vikten av fler familjecentraler och andra riktade åtgärder och besvarar därför motionen. Dock anser vi inte att just den metodiken, med sociala medicinska team som de såg ut förr i tiden, är det som behöver komma till. Snarare är behovet bättre samverkan mellan olika samhällsaktörer och där professionen och utföraren erhåller större mandat och resurser att utforma detta.

Avslutningsvis tackar styrelsen för välskrivna och genomtänkta motioner på det viktiga vård- och omsorgsområdet.

Sammanfattning

Bifall: [H1](#), [H2](#), [H3](#), [H5.2](#), [H6](#), [H7](#), [H8](#), [H10](#), [H11](#), [H13](#), [H14](#), [H16](#)

Besvarad: [H4](#), [H9](#), [H15](#)

Avslag: [H5.1](#), [H12](#)

Styrelsens utlåtande I

Partidistriktets styrelse delar motionärernas beskrivning av sociala och ekonomiska klyftor som grogrund till våld, gängkriminalitet och rekrytering till densamma i marginaliserade bostadsområden.

Välfärdspolitik handlar om mer än att bara korrigera orättvisor som skapats av det ekonomiska livet. Välfärdspolitik handlar om jämlikhet. Det handlar om att öka människors makt över det egna livet och därmed bidrar den också till att förändra maktförhållandena i ekonomin och i samhället. Till välfärdspolitikerna hör också tryggheten på gator och torg och i det egna hemmet. Samhället måste reagera tydligt mot kriminalitet. Socialdemokratin kommer därför lika kraftfullt att agera för att bekämpa brotten och brottens orsaker.

Den långsiktigt bästa brottsbekämpningen är att bygga ett samhälle där de sociala klyftorna bekämpas: där alla har rätt till ett arbete, där skolan är jämlik och där barn och ungdomar har trygga uppväxtvillkor. Vi kan göra mycket för att förbättra de grundläggande orsakerna till att brottslighet uppkommer och för att bekämpa den brottslighet som finns. Det ska också understrykas att socialdemokratin har en positiv människosyn. Vi är övertygade om att människor kan förändras om de får rätt förutsättningar och stöd. Varje människa som förhindras från att hamna i kriminalitet innebär en vinst för den enskilde individen och för samhället i stort. Varje människa som förhindras från att återfalla i kriminalitet skapar förutsättningar för ökad frihet, jämlikhet och trygghet för alla människor i samhället.

Vi kompromissar aldrig i frågor som handlar om mänskliga fri- och rättigheter. Alla har rätt att få växa, leva och älska vem man vill oavsett kön, könsidentitet, sexualitet, etnicitet och funktionalitet. Vad gäller mäns våld mot kvinnor och det hedersrelaterade våldet har den socialdemokratiska ledda regeringen antagit en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och kraftigt ökat anslaget till landets tjej- och kvinnojourer. Initiativ har tagits för att heder ska utgöra en egen brottsrubricering i brottsbalken. På kommunal nivå drev den tidigare socialdemokratiska ledda majoriteten att samordningen skulle förbättras samt att satsningar skulle göras på den lokala samordningsverksamheten Origo som riktar sig till barn och unga som drabbas av hedersrelaterat våld och förtryck.

I socialdemokratin trygghetspolitik ingår att ge brottsoffer det stöd och den hjälp som behövs, men för varje brott som kan förhindras blir det ett brottsoffer mindre. För att långsiktigt få ner brottsligheten så måste arbetslösheten och klyftorna i samhället minska. Genom satsningar på välfärden skapar vi förutsättningar för en trygg uppväxt för barn och ungdomar. Det minskar risken för att unga människor hamnar i kriminalitet.

Således behöver tryggheten förstärkas i områden där skjutningar, våld och bilbränder förekommer. Laglösheten är inget alternativ. Tvärtom måste kriminalpolitiken gälla lika mycket i marginaliserade bostadsområden som i andra bostadsområden. Därför menar partidistriktets styrelse att satsningar på polis, effektiv myndighetssamverkan, satsningar på avhopparprogram och kommunala insatser för att råda bot på kriminaliteten måste till.

Partidistriktets styrelse menar att polisens resurser ska användas effektivt för att förstärka och förbättra tryggheten i samhället. Just därför görs nationella satsningar på att öka polisens resurser, följa upp polisorganisationen, öka antalet utbildningsplatser på polishögskolan, utöka polishögskolorna i landet och förbättra tryggheten i poliskårens arbetsmiljö genom bland annat straffrättsligt skydd för blåljuspersonal. Detta i syfte att öka polisens status, öka tryggheten och för att upplysa fler brott i landet. Den pågående omorganisationen beslutades för att förstärka det lokala arbetet och många lokala polisstationer kommer därför att öppnas de kommande åren.

Som ett komplement till polisens arbete finns väktare med olika utbildningsnivåer. Det kan vara ordningsvakter, skyddsvakter, värdetransportörsvakter samt civila butikskontrollanter. För att bli skyddsvakt krävs godkännande av länsstyrelsen, annars är man skyddsvakt inom ramen för Försvarmakten. En civil skyddsvakt, det vill säga en skyddsvakt anställd av ett privat

bevakningsföretag, är vanligtvis utrustad med batong, pepparspray, handfängsel, och vid särskilda platser även skjutvapen. De får utrustas med förstärkningsvapen men har strikt lagstiftning att följa och kan få sitt tillstånd indraget. Partidistriktets styrelse är av uppfattningen att skyddsvakter som bär skjutvapen och skyddar angelägna skyddsobjekt ska vara under offentlig anställning. Den senaste tidens mediala uppmärksamhet beträffande våldssituationer visar på ett förstärkt behov av förlängda utbildningskrav samt hårdare krav från Länsstyrelsen för att få tillstånd att få verka som ordningsvakt. Metodrelaterade frågor behöver också utvecklas hos vaktbolagen med uppföljning. Vad gäller fältassistenter, menar partidistriktets styrelse att dessa borde öka i antal för att nå ut till fler unga i riskzonen. Men att särskilt fokusera på fritidsgårdar för unga vuxna är något som behöver analyseras. Satsningarna borde gå till mötesplatser där generationer ålderöverskridande kan mötas.

Vad gäller kampen mot segregation togs ett nationellt initiativ av statsminister Stefan Löfven. Resultatet blev myndigheten Delegation mot segregation vars arbete syftar till att förbättra situationen i socioekonomiskt utsatta områden och motverka strukturella orsaker till segregation. Förutom att främja samverkan mellan olika aktörer i uppgift att bidra till kunskaps- och erfarenhetsutbyte, följer de utvecklingen inom forskningen, gör analyser och uppföljningar och fördelar statsbidrag. Ett kommunalt initiativ mot segregationen var Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm som presenterat delrapporter inom de fyra utvecklingsområdena: Arbete och försörjning, uppväxtvillkor och utbildning, boende och stadsmiljö samt demokrati och trygghet. Till varje rapport finns också underlagsrapporter skrivna av forskare knutna till hållbarhetskommisionen. Partidistriktets styrelse menar att segregationen är en av våra viktigaste frågor och delar motionärernas bild av att partidistriktet behöver ta tillvara forskning, kunskap och ta vid ett politiskt arbete mot segregationen.

Larmtjänsten 112 befinner sig i utveckling. Bland annat förbereds automatisk lokalisering av telefoner som försökt larma SOS. Detta kommer att underlätta för blåljuspersonals möjligheter att komma fram till rätt plats. Det finns redan idag möjlighet att larma via sms, om telefonen är registrerad på förhand. Viktigt i sammanhanget är att göra rimliga avvägningar gentemot sekretesskrav och integritetslagstiftning.

Sammanfattning

Bifall: [I2.1-3](#), [I3](#), [I6](#), [I11](#)

Besvarad: [I1.1-2](#), [I4.2](#), [I7](#), [I8.1-2](#)

Avslag: [I1.3](#), [I2.4](#), [I4.1](#), [I5](#), [I8.3](#), [I9](#), [I10](#)

Styrelsens utlåtande J

Motion J1 handlar om äldreomsorgen i stort. Motionären tar upp många viktiga saker som förbättringsförslag, när det gäller byggandet av äldreboenden, kvaliteten i hemtjänsten och personalens arbetsvillkor

När vi hade majoriteten fram till valet så togs det fram en investeringsplan i Micasas styrelse. Den investeringsplanen går ut på att under de kommande åren bygga ut äldreomsorgen så att staden är rustad inför den stora ökningen av äldre som beräknas börja år 2024.

Planering av äldreboenden börjar i de s k regionerna; Västerort, Innerstaden, Östra Söderort och Västra Söderort. Regionerna ska lämna in sina beräkningar och behov till äldrenämnden så att nämnden kan fatta beslut om det totala behovet i budgetunderlagen under våren. Det finns ett behov av ytterligare 2400 seniorlägenheter fram till 2040 och hittills finns det plan för 1500 av dessa. Av de 1500 lägenheterna är 1100 i nyproduktion och resten är omvandlingar. Bostadstalen avser enbart Micasas planer, därtill bygger även andra byggare seniorlägenheter. Därtill kommer det att byggas nya vård- och omsorgsboenden. Under 2019 avser Micasa att ansöka om fyra markanvisningar. Det som finns nu i planering fram till 2026 är 214 bostäder i innerstaden, 429 bostäder inom Östra Söderort och 324 inom Västerort. Ytterliga nybyggnationer planeras även efter 2026.

Under den gångna mandatperioden har flera reformer gjorts för hemtjänsten. Kommunfullmäktige har fattat beslut om nya riktlinjer för biståndsbedömning. Infört biståndsbedömning av ramtid i stället för detaljerade biståndsbeslut och infört särskilda regler när det är företag inom hemtjänst som är utan kollektivavtal. Fullmäktigegruppen fortsätter att driva frågor om fasta anställningar på heltid, det största problemet för medarbetarna är visstidsanställningar. Det är också så att visstidsanställningar inom äldreomsorgen bidrar till dålig kontinuitet och otrygghet för den äldre.

Däremot anser styrelsen att det inte är politikens uppgift att planera boenden så i detalj att vi bestämmer om det ska finnas bidéduschar eller inte. Planeringen av hur lokaler utformas bör lämnas till professionen.

Motion J2 tar upp frågan om att bredda dagens fixartjänster till att även omfatta IT-stöd. Styrelsen anser att givetvis är IT-stöd viktigt för äldre men det kan vara svårt att lägga den arbetsuppgiften på fixarna. Det skulle också innebära att fixartjänsterna kräver andra kunskaper än dagens fixartjänster. IT-stöd vid problem är förstås operatörernas ansvar. När det gäller att ge stöd i form av kunskap anser styrelsen att t ex det föreningsstödet som lämnas av Äldrenämnden kan användas till att äldre kan lära sig använda IT. Det gör många föreningar redan i dag. Även studieförbunden har den typen av utbildningar eller studiecirklar.

Lagen om vissa kommunala befogenheter reglerar dessutom fixartjänsterna. Lagen anger följande i § 7: ”Kommuner får utan föregående individuell behovsprövning tillhandahålla servicetjänster åt personer som fyllt 67 år. Med servicetjänster avses tjänster som är avsedda att förebygga skador, olycksfall eller ohälsa och som inte utgör personlig omvårdnad”. Detta innebär att kommunen inte kan bredda fixartjänster till att handla om IT-stöd också.

Motion J3 önskar att alla stadsdelar anställer kuratorer. Motionären räknar upp ett antal arbetsuppgifter som kuratorerna då skulle göra. Styrelsen anser att för de flesta arbetsuppgifterna behöver man nödvändigtvis inte vara kurator utan de kan göras av t ex biståndsbedömare på förvaltningarna. Därtill kan man snabbt få information, som äldre person eller anhörig, av Äldre direkt. Det är också så att varje stadsdelsnämnd anställer funktioner som är relevanta för just den stadsdelen, det kan vara dietister, arbetsterapeuter eller kuratorer

Motion J4 handlar om möjlighet att föra över en del av sin pensionsrätt i premiepensionssystemet i deklarationen. Styrelsen instämmer i att båda makar ska ta ett gemensamt ansvar för ekonomin under hela livet. Att kunna överföra en del av premiepensionen är en möjlighet, såsom

motionären skriver. Det är mycket klokt att tänka efter före och att redan från början av ett giftermål/partnerskap tänka på framtiden och båda parter ekonomiska situation efter pensionen. Utfallet av premiepensionen vet man först efter pensioneringen. Sin gemensamma ekonomi vet man redan vid giftermålet/partnerskapet. Vid den tiden är det ju också lämpligt att planera för att den som vid exempelvis barnafödande, vara hemma med barnen längre tider, utbildning m m kommer att få lägre inkomst genom att redan då upprätta ett eget pensionssparande. Den med lägre inkomst, allra som oftast kvinnor, kommer då att ha mer i plånboken vid pensioneringen än att först börja vid att starta vid pensioneringen och ta av premiepensionen.

Vi har sedan många år beslutat att den enskilde i stor utsträckning själv ska styra över sin framtida pension och ATP-systemet avskaffades. Detta ger alltså en möjlighet att själv bestämma att de år då inkomsterna är bra, alltså mycket bra, bygga upp egna konton för framtida behov. Detta ger också egenföretagare, artister etc, möjlighet att tidigt börja spara. Att tänka efter och agera före, såsom motionären beskrivit. Att göra om pensionssystemet i den riktning motionären yrkar, är i dagens situation inte aktuellt utan det är bättre att själv förbereda sig.

Motion J5 kräver att Socialdemokraterna ska arbeta för högre pensioner/lägre skatt för att ingen ska hamna i fattigdom vid pensioneringen. Styrelsen instämmer med motionären i att partiet ska arbeta för höjd pension. Att människor som arbetat hela livet och ändå hamnar under gränsvärdet för relativt låg ekonomisk standard är inget bra mått på en solidarisk välfärdsstat.

”S vill höja pensionen med ca 1000 kronor i månaden.” har partiets företrädare, bl a finansministern, sagt vid olika tillfällen. ”Men detta kräver att andra partier säger ja, och att fler jobbar längre.” Samtidigt har den s-ledda regeringen arbetat för lägre skatt på pension från dag ett efter valet 2014. Det fanns dock inte majoritet i riksdagen för detta.

Det som kan påverka pensionens storlek mest är att i synnerhet kvinnor får arbeta heltid. Men många kvinnor i låglöneyrken har deltidsanställningar, i vissa branscher får man till och med bara en timanställning. Detta är vanligast inom handel, vård och omsorg, restaurangnäringen och inom service. När det gäller vård och omsorg är det lika viktigt att kräva att entreprenörerna också betalar in avtalspension. Utan kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor blir de anställda verkligen fattigpensionärer. Därför krävde vi under vår majoritetstid i kommunfullmäktige att kollektivavtalslösa entreprenörer inom hemtjänsten måste göra avsättningar för avtalspension.

Förskoleplatser garanteras av kommunerna, männen tar större ansvar för barnen och antalet kvinnor som arbetar heltid har också ökat under de senaste decennierna. Men trots det arbetar många kvinnor deltid för att de inte får en heltidsanställning.

Motion J6 tar upp en viktig fråga när det gäller brukarundersökningar, att fråga om man är nöjd med biståndsbeslutet. Frågan är mycket relevant och därför vill styrelsen bifalla förslaget.

Motion J7 tar upp frågan om äldres hälsa och motion. Vi vet att motion förlänger det friska livet och den äldre klarar sig själv längre in i livet. Behovet av sjukvård minskar givetvis när äldre ges möjlighet till motion.

Det har inte varit självklart med detta och äldres motionerande har inte funnits med i stadens Idrottspolitiska program, det programmet har varit riktat till barn- och ungdomsidrotten. Men vi har initierat ett samarbete mellan Idrottsförvaltningen och Äldreförvaltningen på tjänstemannanivå där förvaltningsdirektörerna diskuterar och utvecklar detta. Många gånger kan det handla om saker som var man ska anlägga ett utegym? Den bästa placeringen kan vara i närheten av ett seniorboende. Vidare kan man se över hur idrottshallarna är bokade på dagtid.

Stiftelsen Äldrecentrum, som ägs av Region Stockholm, Stockholms stad och Sundbybergs kommun, forskar enbart om frågor kring äldre. Det nya är att stiftelsen nu samverkar med Funktion hälsoprofessioner och Tema åldrande på Karolinska universitetssjukhuset. Detta kommer att ge resultat i framtiden men just nu är sjukhusets omorganisation lite för färsk.

Det finns seniorgym i nio stadsdelar och i fem stadsdelar finns fysioterapeut eller hälsopedagog som handleder i träningen. Och det anordnas fysisk aktivitet i de aktivitetscentran som inrättades under den gångna mandatperioden, d v s det finns 14 stycken i staden totalt just nu.

Styrelsen vill dock avslå förslaget om gratis träningskort till alla som är 80 år och äldre i nuläget.

Motion J8 efterfrågar välfärdsteknik. Under 2018 har Stockholms stad fått statliga stimulansmedel för ökad användning av välfärdsteknik. Detta kommer att följas upp under 2019 för att få underlag för det fortsatta arbetet.

Stockholms stad har även ett femårigt EU-projekt, Stockholm Digital Care, som syftar till att stötta småföretag som utvecklar ny välfärdsteknik. Testverksamhet bedrivs inom Skärholmens stadsdelsförvaltning.

Arbetet med välfärdsteknik leds av Sveriges landsting och kommuner och följs upp och leds av äldrenämnden och dess förvaltning. När man testar ny teknik, t ex på ett boende så involveras användarna.

Motion J9 efterfrågar jourteam inom hemtjänsten. Stockholms stad har sedan länge en jourverksamhet, Trygghetsjouren som har funnits i staden i 40 år. Trygghetsjouren är bemannad 24/7 med omvårdnadspersonal, tekniker och biståndsbedömare och det finns 80 anställda. Samtliga larm går till Trygghetsjouren som då antingen ringer utföraren eller åker iväg själv. Trygghetsjouren kan även göra biståndsbedömningar under jourtid. Trygghetsjouren kan även avlösa hemtjänsten i stadsdelarna

Motionären vill ha ett jourteam i varje stadsdel i den kommunala hemtjänsten. Det kan dock finnas ett 100-tal utförare i en stadsdel vilket gör att enbart en bråkdel skulle bli avlastade av ett larmteam. Under förra mandatperioden fanns det stadsdelar som ville testa att ha en egen personalpool för hemtjänsten. Hur det kommer att bli beror på vilka beslut de nya majoriteterna fattar.

När det gäller stress inom hemtjänsten så har vi redan under förrförra mandatperioden gjort ändringar i hemtjänstavtalet bland annat med att införa kringtid i avtalet. Det innebär att 30% av ersättningen till utförarna avser gångtid mellan brukarna och att det finns tid för dokumentation. I det tidigare avtalet fanns inget sådant. Stressen minskar också om man lyckas med att rekrytera personal, i dag är det dock svårt att motivera ungdomar att söka sig till vårdutbildningar. Stress inom hemtjänsten hänger ihop med en låg bemanning och svårighet att rekrytera. Nu har den nya majoriteten lagt ner Personal- och jämställdhetsutskottet som har varit ansvarigt för personalfrågorna. Vi kommer dock att fortsätta med att driva frågor om bemanning, arbetsmiljö och kompetensutveckling.

Sammanfattning

Bifall: J6

Besvarad: J1.1, J1.3-5, J3, J4, J5, J7.1, J8, J9

Avslag: J1.2, J2, J7.2

Styrelsens utlåtande K

Många viktiga och aktuella frågor lyfts under området. Styrelsen delar oron för att spelberoendet ökar. 2018 ändrades lagstiftningen så att spelberoende nu likställs med annat missbruk och är ett delat ansvar mellan kommun och landsting. Det är bra. Därutöver har spellagstiftningen nyligen ändrats, men fler insatser behöver genomföras. Att säkerställa att människor med spelberoende i minsta möjliga mån slipper att exponeras för reklam är en viktig del i att minska spelberoendet. Styrelsen föreslår därför bifall till K1.1 och K2.1.

Sveriges framtida elförsörjning är oerhört viktig och en avgörande del i den gröna omställningen. Sverige ska ha ett robust elsystem och el till rimliga priser. Under den förra mandatperioden slöt den socialdemokratiskt ledda regeringen en energiöverenskommelse med fyra av riksdagens övriga partier. Den är en viktig grund för den framtida energipolitiken. Styrelsen tror inte att ett förstatligande av elnätet är rätt väg att gå och föreslår därför att K3 avslås.

Ett testamente utgör i många fall en persons yttersta vilja. Den som skriver ett testamente gör det med utgångspunkten att det som står i testamentet är så det ska bli. I dag finns det problem med att testamenten försvinner, så ska det inte behöva vara. Styrelsen delar uppfattningen att det vore bra med ett testamentesregister och yrkar därför bifall till K4.

Det finns delade meningar i frågan om surrogatmödraskap. För oss socialdemokrater är det uteslutet med en kommersialisering och handel med barn som leder till att fattiga kvinnor och barn exploateras. Att bära ett barn ska alltid vara helt fritt från ekonomiska påtryckningar. Det finns en alldeles för stor risk för att kvinnor på olika sätt utnyttjas vid surrogat. Det gäller för oss så väl i Sverige som i andra länder. Det handlar både om kvinnans bästa och om barnperspektivet. Detta har också en statlig utredning slagit fast. Styrelsen menar att det vore rimligt att se över en kriminalisering av att ingå avtal om kommersiellt surrogatmödraskap. Vi vet att den här typen av frågor är komplexa så det kräver att frågan utreds ordentligt innan det går att säga hur en sådan reglering skulle se ut. Det är också viktigt att Sverige är pådrivande i arbetet inom EU, som i så många frågor som rör kvinnors och barns rättigheter. Styrelsen föreslår därför bifall till K5.2-3 och avslag till K5.1.

Märkningssystem av mat och produkter är viktigt för att konsumenter ska kunna göra upplysta och välinformerade val. Ursprungsmärkning av kött är ett exempel på en märkning som kan hjälpa de konsumenter som vill äta mer närproducerat att göra det och det vore bra om ursprungsmärkningen också fanns på restauranger. Styrelsen föreslår därför bifall till K9.

De märkningar som finns idag är relativt välkända och etablerade bland många medborgare. Vissa av dem är också gemensamma i Norden, EU eller internationellt. Styrelsen förstår tanken med det system som motionärerna föreslår i motion K6 och K7 att ett helt nytt system inte skulle fylla det syfte som motionärerna önskar. Styrelsen yrkar därför avslag till K6 och K7.

Det svenska alkoholmonopolet är en grundsten i folkhälsopolitiken. Vi vet att en begränsad och reglerad tillgång till alkohol leder till att färre blir beroende och skadas av alkohol. Vi vet också att alkohol är en utlösande faktor till våld eftersom berusning leder till minskad självkontroll. Våldsbrott i krogmiljö har minskat över tid. Samtidigt är stadsdelarna Normalm och Södermalm fortfarande de stadsdelar där flest våldsbrott anmäls, vilket till stor del beror på krogrelaterad brottslighet. Även om krogar och nattklubbar inte skulle få sälja alkohol de sista timmarna så innebär senare öppettider och berusade människor som är samlade inom samma område ökade risker för våld och störningar. Styrelsen yrkar därför avslag till K8.

Sammanfattning

Bifall: [K1.1](#), [K2.1](#), [K4](#), [K5.2-3](#), [K9.1](#)

Avslag: [K1.2-3](#), [K2.2-3](#), [K3](#), [K5.1](#), [K5.4-6](#), [K6](#), [K7](#), [K8](#), [K9.2-3](#)